

časopis kolektiva industrije motornih vozil

4. redna seja delavskega sveta SOZD

Z zamudo, a ne tolikšno, da bi zmanjšala zanimanje, je delavski svet SOZD 16. maja obravnaval in sprejel združeno poročilo o poslovanju IMV v prvem trimesečju. V prejšnji številki Kurirja smo podrobneje pisali o nekaterih bistvenih pokazateljih v celoti zelo neugodnega rezultata, zato želimo tokrat opozoriti na nekaj pomembnih ugotovitev, izraženih v razmišljanjih in razpravah delegatov.

Upravičena kritika je bila naslovljena na organiziranost strokovnih služb, saj je poročilo prispelo k delegatom z veliko in zakonsko nedopustno zamudo, za nameček pa je treba poudariti, da poročilo ni bilo nič drugega kot skupek informacij o poslovanju vsake delovne organizacije zase in da je o skupnem poslovnem rezultatu IMV poročala računovodkinja DSSD SOZD. Nadaljnji komentar je nedvomno odveč.

Puščica kritičnega razmišljanja je bila namenjena dejstvu, da se v poslovnih poročil

lih sklicujemo na plan 84, ki pa še ni prišel niti v uradno javno razpravo in sprejemanje na samoupravnih organih. Primerjava s takšnim planom se je marsikomu od prisotnih zdela kaj malo smiselna in prepričljiva.

Glede na razmere delegati pričakujejo, da bodo na eni naslednjih sej lahko slišali celovitejšo informacijo o pravem stanju, saj krožeče polresnice in nepreverjene informacije begajo delavce. Da pa večina delavcev ne čaka nekaj posebnih usmeritev, pričča sklep delavskega sveta Tovarne av-

tomobilov, ki je sprejel celovit program ukrepov za uresničevanje planskih nalog, vključno s solidarnostnim delom in s pobudo, da se tudi delavci delovnih skupnosti udeležijo prostovoljnega dela v proizvodnji. O tem poročamo podrobneje v posebni informaciji.

Delegati delavskega sveta SOZD so potrdili predloge spremenjenih zneskov dnevnic, nočnin, kilometrin in stroškov za ločeno življenje ter odpravlin za upokojene. Na predlog izobraževalnega centra kadrovske splošnega sektorja DSSD SOZD so potrdili

tudi nove višine zneskov osebnih dohodkov pripravnikov in nagrad za počitniško prakso in počitniško delo.

Pod točko razno je delavski svet SOZD uradno razglasil pričetek javne razprave o pravilniku o delovnih razmerjih, ki je 14. maja izšel v posebni izdaji Kurirja. S tem je dana zelena luč za razpravo na vseh ravneh samoupravne in družbenopolitične organiziranosti, strokovne službe pa bodo v kratkem pripravile podroben program formalnih postopkov pri sprejemanju pravilnika na zborih delavcev.

Po sklepu DS so sedanje osnove in zneski poprečnih stroškov v prvem trimesečju 1984 ter predlog za naprej naslednje:

1. STROŠKI ZA DNEVNICO:	din
— cela dnevnic nad 12 ur	935.
— polovična dnevnic od 8 do 12 ur	490.
— znižana dnevnic od 6 do 8 ur	350.
2. STROŠKI ZA PRENOČIŠČA	
— v hotelu B kategorije	650.
3. KILOMETRINA	
— do 25.000 km ³ letno do 1250 m	12.
— do 25.000 km letno nad 1250 m ³	13.
4. STROŠKI ZA LOČENO ŽIVLJENJE	
— za stanovanje do	5.800.
— za prehrano do	8.400.

Povračila naj veljajo od sklepa DS SOZD dalje.

Delavec IMV, mladinec Boris Bukovec, je zvezno štafeto odnesel izpred novomeškega Rotovža.

Referendum preložen

Po predlogu KPO SOZD IMV, ki je na redni seji 23. maja razpravljal o problematiki samoupravne organiziranosti, s poudarkom na sprejemanju novih samoupravnih aktov, so delavski sveti temeljnih organizacij, delovnih organizacij in delavski svet SOZD IMV sprejeli sklepe o časovni odložitvi referenduma za sprejem statutov, določenega za 29. maj 1984. Temeljni vzrok za to je dejstvo, da bomo koncem junija morali referendumsko sprejemati:

— pravilnik o inventivni dejavnosti, samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti, spremembe mikroorganiziranosti in še nekaj drugih aktov.

K temu bomo priključili tudi sprejem statutov ter tako bistveno zmanjšali precej visoke stroške, ki spremljajo organiziranje referenduma.

Ne nazadnje pa je tu še vrsta pripomb na predloge statutov DO in SOZD, ki jih bo moč v tem času analizirati in uskladiti.

Točen termin referenduma bo določen in objavljen, ko bodo pripravljeni vsi predlogi omejenih samoupravnih aktov.

Doseči plan

V delovni organizaciji Tovarna avtomobilov so ob sprejemanju poslovnega poročila za prvo trimesečje letošnjega leta pričeli tudi postopek za sprejemanje plana za leto 1984.

Motnje v oskrbi z reproductivnim materialom, pomanjkanje rezervnih delov za vzdrževanje opreme in dodatno delo v animiranju vseh subjektov za dvig in stabilizacijo kvalitete so povzročile nekontinuirano odvijanje proizvodnje vozil. Zaradi tega so v obdobju januar — april 1984 izdelali samo 11.577 vozil R 4. Glede na to, da so si v letu 1984 zastavili plan proizvodnje 39.500 vozil R 4 bi pri enakomerni proizvodnji morali izdelati eno tretino letnega plana, oziroma 13.166 vozil. Po tem izračunu je domače tržišče dobilo 1.589 R 4 manj, saj so morali prioriteto in po planu proizvajati vozila za izvoz Renaultu. Na tej osnovi, ki ni povsem točna, saj je število delovnih dni po mesecih različno, potrebuje domača prodaja postopno do konca junija 1.000 vozil R 4 več, kot je bilo s planom zastavljeno.

Tako naj bi se na račun povečanja proizvodnje R 4 v drugem četrtletju za toliko zmanjšala proizvodnja v tretjem četrtletju tekočega leta. Planirana proizvodnja 21.500 vozil R 4 v letu 1984 za izvoz Renaultu in 18.000 vozil R 4 za prodajo v Jugoslaviji narekuje dnevno proizvodnjo od maja do avgusta 160 vozil dnevno, od septembra do novembra 164 vozil dnevno in decembra 160 vozil dnevno. V aprilu so izdelali 146 vozil dnevno, kar pomeni, da je potrebno v maju povečati proizvodnjo za 14 vozil dnevno. Zaostanek v postavitvi R 4 iz aprila je 85 vozil, v maju pa zaradi težav v lakirnici in izpada električne energije že 126 vozil, kar znaša do 10. maja 1984 skupaj 211 vozil.

Delavci DO Tovarna avtomobilov so na zborih delavcev in na sejah delavskih svetov ter družbenopolitičnih organizacij izrazili vso pripravljenost za uresničitev planskih nalog in za doseganje čimboljših rezultatov ter ponovno poudarili, da večji del nalog sanacije leži na njihovih ramenih. Določili so nosilce izvajanja sprejetih ukrepov po posameznih strokovnih mestih. Naj navedemo le enega od

sprejetih ukrepov: ob zagotovitvi materiala, čimvečjem izkoriščanju delovnega časa in zmanjšanju porabe energije naj bi z enakim številom zaposlenih zagotovili 19% višjo proizvodnjo.

V minulem četrtletju je proizvodnja proces prekinjala vrsta izpadov, ki jim je botrovala višja sila (izpad električne energije, komprimiranega zraka itd.). To je treba nujno nadomestiti z uvedbo rednega dela ob prostih sobotah. 19. in 26. maja in 9., 23. ter 30. junija ter tako dodatno izdelati 600 vozil R 4. Delavci DO Tovarna avtomobilov se v popolnosti, kot nam je v pogovoru zatržil v. d. namestnik generalnega direktorja delovne organizacije Tovarna avtomobilov Pavle Valentič, zavedajo dejstva, da povečanje proizvodnje ne morejo reševati z uvažanjem nadurnega dela, temveč le z dviganjem produktivnosti in večjo proizvodnjo v tekočem rednem delavniku. Ob tem pa je prav gotovo pomembna ugotovitev, da morajo z animiranjem vseh subjektov pokrivati izpade v proizvodnji in z uvedbo solidarnostnega dela ob prostih sobotah.

Zato so predlagali in sprejeli spremembo delovnega kolektarja, po katerem bo 26. maja 1984 namesto proste sobote solidarnostni delovni dan za vse zaposlene v DOTA, tako v proizvodnji kot v režiji. Uresničili bodo plan proizvodnje za maj ter izdelali za domači trg 400 vozil R 4 več, kot pa je s planom zastavljeno. Vsi zaposleni na režijskih delokrogih bodo ta dan delali v proizvodnji, na delovnih mestih, ki jih bosta pripravila vodstvo tozda PA in sektor za centralno upravljanje proizvodnje (SCP).

Sklenili so tudi, da se 9. 6., 23. 6. in 30. 6. 1984 proste sobote spremeni v redni delovni dan ter tako izdela 3 x 160 vozil R 4 več, kot pa je v planu proizvodnje. Ob tem pa bo tozda PA z dvigom produktivnosti izdelal še dodatnih 120 vozil R 4. kar bo skupaj v juniju znašalo 600 vozil več za domačo prodajo. Enako pred-

lagajo, da se 5. 7., 6. 7. in 7. 7. 1984 uvedejo dela prosti dnevi na račun dela 9. 6., 23. 6., in 30. 6. 1984.

V proizvodnji R 18 je treba pospešiti delo v predaji vozil, ker se postavitev odvijajo po zastavljenem planu.

Proizvodnja dostavnih vozil že od 10. februarja 1984 stoji in vsak dan pričakujemo, da bodo zagotovljena devizna sredstva za manjkajoče uvozne dele. Po planu proizvodnje v letu 1984 morajo izdelati 1900 vozil. To bo možno, če bo proizvodnja ponovno ste-

kla 7. maja 1984. Zato bodo takoj, ko bodo zagotovljeni sestavni deli, pripravili posebne ukrepe za uresničitev tega plana.

Ponovno izkazano pripravljenost zaposlenih, da sami čim bolj tvorno skušajo vplivati in odpraviti vse težave, gre nedvomno pozdraviti in jim izreči vse priznanje. A vendar brez izjem ne gre. Na zborih delavcev so delavci opozarjali na preveliko tolerantnost do tistih, ki se delu izmikajo, in zahtevali proti takšnim posebnim ostre ukrepe!

Morda še letos — vrtec v IMV

Skorajda ni mlade družine, ki je ne bi pestile težave, kam z otroci v varstvo. Tudi tistih pravih babic, ki so bile doma, skrbale za vnuke, kuhale kosilo, je danes vse manj. Zato pa so vse bolj iskani vrtec, kjer svoje malčke varno spravimo, dokler smo pač na delu.

Vsako leto pa ostaja veliko prošenj za sprejem otrok v vzgojnovarstvene zavode neugodno rešenih. In kako bo letos?

Že nekaj let v naši delovni organizaciji za reševanje teh težav skrbi socialna delavka Marija Božičeva. Njo smo povprašali, kakšne so letošnje možnosti za sprejem otrok naših delavcev v vrtec?

Prav nič spodbudno. Do letošnjega leta je bila vsakoletno povečana kapaciteta vrtecev, gradili so se novi, a še vedno je bilo sorazmerno precej zavrženih prošenj. Tako je lani 98 naših delavcev, 15,2% od vseh prosilcev (648), vložilo prošnje za sprejem. Odbitih je bilo 45 otrok. Letos je prosilcev preko 700, od tega kar 105 otrok naših delavcev upa, da bodo sprejeti v vrtec. Najtežje je z varstvom najmlajših. Gotovo bo prosilce zanimalo, za katero starostno skupino je največ prošenj. Po anketi, ki jo tov. Božičeva vsako leto izvede med prosilci z namenom, da čimbolje spozna vsak posamezen primer, kar ji omogoči učinkovitost v delu komisije za sprejem v Vzgojnovarstveni zavod smo dobili naslednje podatke: za otroke rojene 1978 je 5 vlog za sprejem, letnik 1979, 4 vloge, letnik 1980 16 vlog, 1981 8 vlog, 1982 35 vlog, 1983 30 vlog in 1984 .... prošenj.

V prizadevanjih rešiti pereč problem varstva otrok v naši delovni organizaciji že skorajda leto dni poteka akcija, da bi tudi IMV imel „svoj“ vrtec.

Morda bomo s tem pisanjem zbudili v mnogih upanje, da bodo jeseni le vključili otroka v vzgojnovarstveni program. Le počasi!

Želimo, da veste, da je akcija v teku. Vrtec naj bi bil v dveh privatnih hišah, ki jih je IMV odkupil, in sicer v tako imenovanem „vinotoču“ in Tavčarjevi hiši. Okoli hiš je ogromen vrt, kjer je mogoče urediti prijetna igrišča. Po oceeni strokovnjakov bi bilo v hišah mogoče organizirati varstvo za približno 110 otrok od dveh do petih let.

V delu je tudi že idejni projekt, na osnovi katerega bodo ustrezne inšpekcijske službe izdale (ali pa tudi ne, saj so predpisi izredno zahtevni in togi) lokacijsko in gradbeno dovoljenje. Ne, ne gre za postavitev novih objektov, pač pa za ustrezno adaptacijo obstoječih.

Toliko v informacijo. Sedaj vsi skupaj stisnimo pesti, da bi z deli lahko pričeli in morda za občinski praznik bili vsi skupaj bogatejši še za eno dragoceno pridobitev.

P. S.:

Tik pred zaključkom redakcije pa smo zvedeli, da je bila na sestanku, kjer so se sestali predstavniki vseh odločujočih služb, prižgana zelena luč. Torej vrtec bo!

O pričetku del vas bomo v Kurirju sproti obveščali.

Sklepi konference OOS SOZD IMV

1. Konferenca sindikata ocenjuje, da je bilo delo sindikata v preteklem obdobju povezano z reševanjem številnih vprašanj na področju samoupravne organiziranosti socialnega položaja našega delavca in s tem nenehna boja z likvidnostjo in poslovanjem delovne organizacije.

Delo sindikata v tako zaostrenih razmerah gospodarjenja je sprotno narekovalo nešablonsko pristopanje k razreševanju določenih problemov, kar je po naši oceni tudi vidno iz rezultatov, ki so bili doseženi v preteklem letu, posebej pa še v prvem trimesečju letošnjega leta.

Konferenca ocenjuje, da splošna organiziranost delovne organizacije in tudi sindikata v zaostrenih razmerah gospodarjenja ni porok za boljši jutri. Rešitev vidi samo v krepitvi začrtane vloge sindikata na področju uveljavljanja samoupravnega položaja delovnega človeka, njegovega vpliva na gospodarjenje, kadrovske politiko in na vse oblike socialne

varnosti in druga vprašanja, povezana s sedanji razmera in položajem delovnega človeka — samoupravljalca.

2. Konferenca ocenjuje, odobrava in podpira nadaljnje delo delovnih skupin pri nadaljevanju neposrednih kontaktov s konferencami, preko njih pa z OOS, ker je tak način dela zaradi naše dislociranosti najprimernejši.

3. Po ugotovitvah konference je bila dosežena aktivnost sindikata zadovoljiva, vendar je potrebno v nadaljnjem delu sindikata posvetiti več pozornosti izvajanju sanacijskega programa in ga delavcu približati do te mere, da pri izgrajevanju takega sistema socialne politike, v katerem bo skrb vseh delavcev za vsakogar, ki mu je potrebno socialno varstvo, postala vsakodnevna in neločljiva sestavina sindikalne aktivnosti.

5. Z načrtnim političnim delom bomo tekoče spremljali, kritično presojali in dajali

pobude za razvoj družbeno-ekonomskih odnosov, predvsem pa bomo morali organizirano obvladovati vprašanja:

4. Konferenca sindikata se zavezuje, da bo tudi v bodoče v okviru svojih in naših zmožnosti storila vse na področju vprašanja socialne politike ter pri izgrajevanju takega sistema socialne politike ter ga bo sleherni sprejel, razumel in ga tudi izvajal.

— učinkovitega gospodarjenja z družbenimi sredstvi,

— dohodkovne odnose in pojave odtujevanja rezultatov dela,

— odnose med delavci, tovarištvu, medsebojno vzajemnost in solidarnost, zasnovano na rezultatih dela in osebnem socialnem položaju,

— ustvarjanje pogojev za dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje, ki omogoča smotno delitev dela med OZD in SOZD v celotni reprovrigi,

— sodelovanje in pravočasno začenjanje postopkov reševanja različnih sporov in nesoglasij, ki nastajajo znotraj in zunaj kolektiva,

— ter drugih vprašanj, pomembnih za delavce pri razvijanju samoupravnih odnosov.

Komisija za sklepe:

1. Rešetič Dušan I. r.
2. Zrimšek Janez I. r.
3. Grahek Martin I. r.

Delavski svet DSSD SOZD je na 4. redni seji, 16. maja 1984, ko je razpravljal o poslovanju DSSD in SOZD kot celote, med drugim sprejel tudi naslednji sklep:

„Delavski svet DSSD takoj ukinja vsakršno uvajanje in izplačevanje nadurnega dela v vseh organizacijskih enotah DSSD SOZD, ki ni v skladu z določili zakona o delovnih razmerjih oziroma internih samoupravnih aktov.

Vodilni in vodstveni organi DSSD SOZD so dolžni, da dosledno uresničujejo ta sklep, družbenopolitičnim organizacijam in komisiji samoupravne delavske kontrole pa DS daje pobudo, da spremljajo njegovo uresničevanje.”

Delovno srečanje kovinarjev dolenjske regije

Dolenjski in belokranjski kovinarji iz Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja in Metlike so na svojem 1. delovnem srečanju, 12. maja, dosegli rezultate, o katerih je treba reči, da so za začetek tovrstnih srečanj izredno dobri. Bilo je to srečanje najboljših, ki so šli uspešno skozi občinska tekmovanja. Na srečanju se je 61 udeležencev pomerilo v poznavanju samoupravljanja, varstva pri delu, poklicne tehnologije in v praktičnem delu. Najboljši (iz vsakega poklica prvi in drugi) so se uvrstili na republiško delovno srečanje, ki bo letos, od 24. do 26. maja, organizirano v Kamniku in v Domžalah.

Predsednik Medobčinskega sveta ZS, Jože Mozetič, je ob zaključnem delu delovnega srečanja kovinarjev pozdravil tekmovalce in člane komisij ter podelil nagrade in priznanja.

Stane Goltes, strugar v proizvodnji II., prvi v občini, četrti v regiji, obljublja, da bo naslednje leto svoje sposobnosti preveril tudi na republiškem nivoju.

Predrag Đorđević, zmagovalac na regijskem tekmovanju v varjenju REO, prejema priznanje in nagrado. Đorđević opravlja dela in naloge kontrolorja kvalitete v karosernici TA. Želimo mu visoko uvrstitev tudi na republiškem tekmovanju.

REZULTATI

1. DELOVNEGA SREČANJA KOVINARJEV DOLENJSKE REGIJE 12. MAJA 1984

Poklic	Priimek in ime	Delovna organizacija	Število osvojenih točk		
			teoretič.	praktič.	skupaj
1. ISTRUGAR					
1.	Dragoš Miloš	BELT Črnomelj	277	652	929
2.	Pezdirc Slavo	BETI Metlika	248	578	826
3.	Husič Rajko	BELT Črnomelj	288	584	812
4.	Goltes Stane	IMV TOZD PA proiz. II.	299	535	764
5.	Pisek Franc	IMV TOZD Tehnoservis	184	538	722
8.	Drenšek Miha	IMV TOZD Tehnoservis	239	420	659
2. REZKALEC					
1.	Jurman Branko	Iskra Semič	288	541	769
2.	Ogulin Anton	Iskra Semič	283	479	762
3.	Kegljevič Ivan	Iskra TOZD Upori Šent	265	453	718
3. ORODJAR					
1.	Luzar Jože	Iskra TOZD Hipot Šentj.	262	413	675
2.	Lešnjak Jože	Iskra TOZD Hipot Šentj.	257	364	621
3.	Malnarič Janez	Iskra Semič	264	335	599
4. KONSTR. KLJUČAVNIČ.					
1.	Povše Slavko	Kovinar Novo mesto	235	490	725
2.	Gajič Dušan	BELT Črnomelj	135	483	618
3.	Žugelj Tone	IMV Suhor	210	63	273
5. PLAMENSKI VARILEC					
1. — 2.	Knez Darko	IMV Mirna	125	570	695
2.	Dragovan Anton	IMV Suhor	130	565	695
3.	Kambič Dušan	Iskra Semič	125	564	689
6.	Klemenčič Jože	IMV PA proiz. III.	135	517	652
6. VARILEC REO					
1.	Djordjevič Predrag	IMV TOZD PA proiz. III.	170	630	800
2.	Progar Franc	Kovinar Novo mesto	180	523	703
3.	Tratar Franc	IMV Mirna	110	584	694
4.	Štefanič Tone	IMV Suhor	200	449	649
6.	Zidarič Rado	IMV TOZD PA proiz. III.	130	501	631
7.	Zvonkovič Josip	IMV Suhor	165	459	624
7. VARILEC MAG					
1.	Jakše Jože	Belt Črnomelj	170	584	764
2.	Kobetič Anton	Gorenje Črnomelj	165	512	677
3.	Hudoklin Franc	Iskra TOZD Upori Šentj.	190	476	666
4.	Čerček Pavel	IMV TOZD PA proiz. III.	150	485	635
5.	Pavlič Vlado	IMV TOZD PA proiz. III.	145	468	613
8. VARILEC TIG					
1.	Žura Alojz	Krka TOZD Tehnoservis	115	636	751
2.	Gros Jože	Kovinar Novo mesto	130	594	729
3.	Jakše Tone ml.	Iskra Semič	155	486	641
9. AVTOMEHANIKA OTTO					
1.	Kralj Marjan	ZTO TOZD za upravlj. in vzdr. prog N. m.	195	680	875
2.	Kovačič Matjaž	SGP Pionir	190	679	869
3.	Videtič Brane	IMV Suhor	190	615	805

V tekmovanju je sodelovalo 17 delavcev iz IMV, od katerih so trije dobili pravico udeležbe na 8 republiškem tekmovanju, ki se je letos preimenovalo v Delovno srečanje kovinarjev Slovenije — Memorial Franca Leskovška—Luke.

Ob zaključku tekmovanja je udeležence s spodbudnimi besedami pozdravil predsednik medobčinskega sveta zveze sindikatov za Dolenjsko Jože Mozetič.

Zaželimo vsem našim kovinarjem, ki bodo zastopali barve Dolenjske in Bele krajine na republiškem srečanju dobre rezultate.

MARKO RAJKOVAČA
DSSD DO TA

PREDLOG

PRAVILNIKA O INVENTIVNI DEJAVNOSTI EDO, V TOZD IN DSSD INDUSTRIJI MOTORNIM VOZIL NOVO MESTO

PREDLOG

V skladu s 130. čl. Zakona o združenem delu (Ur. list SFRJ št. 53/76) in 10. čl. Zakona o varstvu izumov, tehničnih izboljšav in znakov razlikovanja (Ur. list SFRJ št. 34/81) so delavci na referendumu dne..... sprejeli

PRAVILNIK

O INVENTIVNI DEJAVNOSTI EDO, TOZD IN DSSD V INDUSTRIJI MOTORNIM VOZIL NOVO MESTO

I. SPLOŠNE DOLOČBE:

1. člen

Delavci temeljne organizacije (EDO, DSSD), sprejmejo ta pravilnik o ID z zavestjo in prepričanjem, da predstavlja ID pomemben delež ustvarjalnosti posameznikov kakor tudi množice delavcev pri dviganju produktivnosti in ustvarjanju dohodka TOZD (EDO, DSSD) in da je sestavni del samoupravnih odnosov in dobrega gospodarjenja. Individualni poslovodni organi temeljne organizacije (EDO, DSSD), samoupravni organi, družbeno politične organizacije kot tudi posamezne strokovne službe so dolžni zagotoviti, da se inventivna dejavnost odvija kot redna in množična dejavnost v skladu s tem pravilnikom o inventivni dejavnosti in drugimi ustreznimi predpisi, iz katerih izhaja ta pravilnik.

2. člen

Namen in naloga tega pravilnika je, da spodbuja vse delavce v temeljni organizaciji k iznajditeljstvu, odkrivanju ter uvajanju novih rešitev tehničnih problemov, k racionalnejši uporabi delovnih sredstev, tehničnih sredstev, tehnoloških in drugih delovnih postopkov, s čimer dosežajo večjo produktivnost, ekonomičnost, ustvarjalnost, večji dohodek, boljše kakovost proizvodov, boljše organizacijo pri delu, boljše izkoriščenost strojev, prihranke pri materialu, surovinah in energiji, boljše varstvo pri delu, boljše varstvo okolja, boljši servis do kupcev, boljše pogoje dela in boljše izkoriščanje proizvodnih kapacitet. Pravilnik zagotavlja moralne in materialne pravice avtorjev v skladu s predpisi in interesi združenega dela.

3. člen

Pravilnik ureja predvsem medsebojne pravice in dolžnosti, ki so z inventivnim delom bile vzpostavljene med TOZD (EDO, DSSD) in avtorji tistih izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, ki so ustvarjeni v TOZD (EDO, DSSD). Avtorji inventivnih predlogov so lahko tudi štipendisti, učenci ali zunanji sodelavci.

4. člen

Pravilnik o ID ureja in določa predvsem naslednja poglavja:

- I. — splošne določbe (člen 1 do 4)
- II. — inventivni dosežki (člen 5 do 9)
- III. — organe in strokovne službe, ki obravnavajo inventivne predloge (člen 10 do 19)
- IV. — postopek obravnave inventivnih predlogov (člen 20 do 31)
- V. — razmejevanje med delovno dolžnostjo in inventivnim prispevkom (člen 32 do 37)
- VI. — vrednotenje inventivnih predlogov (člen 38 do 40)
- VII. — smernice za izračun gospodarske koristi (člen 41 do 64)
- VIII. — reševanje sporov (člen 65 do 71)
- IX. — posebne določbe (člen 72 do 80)
- X. — končne določbe (člen 81 do 83)

II. INVENTIVNI DOSEŽKI

1. IZUM — PATENT

5. člen

S patentom se lahko zavaruje izum, ki pomeni novo tehnično rešitev opredeljenega tehničnega problema, ki je rezultat ustvarjalnega dela, ki je industrijsko in tehnično izvedljiv in ki se da uporabiti v industrijski proizvodnji ali v kakšni drugi gospodarski ali negospodarski dejavnosti. Tehnična rešitev mora biti nova v mednarodnem merilu. Ne šteje se za izume načel in pravil, znanstvenih odkritij in računalniške programe (glej Ur. list SFRJ št. 34/81, členi od 20 — 24).

2. TEHNIČNA IZBOLJŠAVA

6. člen

Za tehnično izboljšavo, ki se zavaruje pod pogoji in na način, določenimi s samoupravnim splošnim aktom oziroma drugim splošnim aktom, se šteje vsaka racionalizacija dela, ki nastane z uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov v vseh fazah delovnega procesa, s katero se dosega:

- povečanje dohodka organizacije združenega dela,
- povečanje produktivnosti dela,
- izboljšanje kakovosti proizvodov,
- prihranek materiala,
- boljše izkoriščanje strojev ali instalacij,
- izboljšanje tehnične kontrole proizvodov,
- izboljšanje varstva pri delu ali izboljšanje varstva in napredek človekovega okolja.

Za tehnično izboljšavo se šteje tudi rešitev tehničnega problema, kateremu ni priznano patentno varstvo, če izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena.

Za tehnično izboljšavo po prvem odstavku tega člena se ne šteje rutinske uporabe znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov v delovnem procesu.

3. KORISTNI PREDLOGI

7. člen

Koristni predlogi so iniciativni predlogi, ki zajemajo smotrnejšo rešitev ali izvajanje nekega delovnega postopka v delovni organizaciji, a se po določilih zakona o patentnih in tehničnih izboljšavah ne štejejo za izum ali tehnično izboljšavo, in to:

- predlogi za izboljšanje na področju organizacije dela, administracije, knjigovodstva, dokumentacije, statistike, planiranja ter organizacijskih ukrepov na področju blagovnega prometa in storitev v delovni organizaciji,
- predlogi, ki niso originalni, temveč so le povzetek tehničnih ali organizacijskih izkušenj iz drugih domačih in tujih delovnih organizacij z bolj razvito tehniko oziroma so povzeti iz strokovne literature,
- predlogi strokovnih sodelavcev v znanstvenih in raziskovalnih inštitutih, konstrukcijskih birojih, ki izvirajo iz dela v naštetih institucijah,
- predlogi za varovanje okolja in izboljšanje delovnih razmer kot tudi predlogi za izboljšanje varstva pri delu,
- za koristne predloge se štejejo tudi vsi ostali predlogi, ki niso zajeti v tem pravilniku, so pa v tej ali oni obliki koristni za TOZD (EDO, DSSD).

8. člen

Razmejitve med izumom, tehnično izboljšavo in koristnim predlogom opravi vodstvo TOZD (EDO, DSSD) ob sodelovanju strokovne skupine za ocenjevanje inventivnih predlogov TOZD (EDO, DSSD) in strokovne službe ID.

9. člen

Če dobi predlagana inovacija na predlog vodstva TOZD (EDO, DSSD) status koristnega predloga, se obračuna plačilo avtorjem na osnovi enoletne ali enkratne gospodarske koristi.

III. ORGANI IN STROKOVNE SLUŽBE, KI OBRAVNAVAJO INVENTIVNE PREDLOGE

10. člen

Samoupravni organi s področja inventivne dejavnosti so:

- delavski svet TOZD (EDO, DSSD),
- odbor za ID DS TOZD (EDO, DSSD).

Pri načelni obravnavi inventivne dejavnosti sodeluje tudi OZS TOZD (EDO, DSSD).

11. člen

Delavski svet TOZD (EDO, DSSD) ima s področja inventivne dejavnosti naslednje pristojnosti:

- potrjuje uvedbo inovacij, ki so povezane z večjimi naložbami in znatnim tveganjem,
- potrjuje izplačilo odškodnin in nagrad avtorjem, ki presegajo višino dveh poprečnih OD v SRS,
- imenuje občasno ali stalno arbitražno komisijo pri morebitnih sporih med TOZD (EDO, DSSD) in avtorji,
- voli odbor za ID kot svoj izvršilni organ.

12. člen

Odbor za inventivno dejavnost imenuje DS TOZD (EDO, DSSD) za mandatno dobo dve leti. Odbor šteje 5 članov. Predsednik odbora sodeluje s službo za inovacije, sklicuje in vodi seje. Odbor ima naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge avtorjev z vso priloženo tehnično dokumentacijo in oceno gospodarske koristi,
- obravnava mnenja strokovnih skupin pri vodstvih TOZD (EDO, DSSD),
- preverja podatke o preseganju službene dolžnosti v inventivnem predlogu,
- potrjuje izplačilo odškodnin in nagrad avtorjem do višine dveh povprečnih osebnih dohodkov SRS,
- preverja tehnični in gospodarski pomen predlogov in njihov učinek na drugih področjih dela,
- predlaga priznanja in diplome za inventivne predloge, ki se posebej oblikujejo,
- odbor poroča enkrat letno DS TOZD (EDO, DSSD) in RFS o finančnem uspehu inovacijske dejavnosti še pred zaključnim računom,
- na sejo odbora lahko vabi tudi avtorje predlogov ali druge strokovne delavce in predstavnike OZSS.

13. člen

Strokovno ocenjevanje in vrednotenje predlogov opravljajo posamezniki in naslednje službe:

- individualni poslovodni organ TOZD (EDO, DSSD),
- strokovna skupina pri vodstvu TOZD (EDO, DSSD),
- koordinator med vodstvom TOZD (EDO, DSSD) ali strokovno skupino in službo za inovacije oziroma odborom za ID,
- ostale strokovne službe v TOZD (EDO, DSSD),
- služba inovacijske dejavnosti v TOZD (EDO, DSSD).

14. člen

Individualni poslovodni organ, direktor TOZD (EDO, DSSD), je dolžan:

- spodbujati delavce TOZD (EDO, DSSD) k inventivnemu reševanju proizvodnih in drugih problemov,
- organizirati tesno sodelovanje med avtorji, strokovnimi službami in službo za ID pri prenosu inovacij v proizvodnjo oziroma realizacijo inventivnih predlogov nasploh,
- zadolžiti nosilce nalog za uresničevanje predlogov in določiti roke,
- dajati pobude za razpise natečajev za reševanje določenih tehničnih, tehnoloških in drugih problemov,
- presoditi in predlagati, ali naj se predlog zavaruje, na primer s patentom ali kot poslovna tajnost,
- imenovati strokovno skupino in po potrebi sodelovati v njenem delu.

15. člen

Strokovna skupina pri vodstvu TOZD (EDO, DSSD) je dolžan:

- dajati službi za ID oziroma odboru za ID strokovne opredelitve v zvezi z inventivnimi predlogi,
- razmejevati med delovno dolžnostjo in inventivnim prispevkom avtorjev,
- vrednotiti inventivne predloge.

16. člen

Koordinatorja med vodstvom TOZD (EDO, DSSD) ali strokovno skupino in službo za inovacije imenuje po potrebi direktor TOZD (EDO, DSSD). Koordinator je dolžan:

- navezati stike s službo za inovacije ter redno opozarjati na vse spremembe v TOZD ki so kakorkoli vezane na ID, spremljati stanje na področju inventivne dejavnosti v TOZD, poročati direktorju in dajati pobude za pospeševanje inventivne dejavnosti.

17. člen

Koordinator in tudi posamezni člani strokovne skupine so lahko za posebno prizadevnost pri realizaciji inventivnih predlogov občasno ali redno dodatno nagrajeni. Način in oblike takega posebnega nagrajevanja oblikuje TOZD (EDO, DSSD) sama. Dodatno nagrajevanje naj bo v soodvisnosti od ustvarjenih prihrankov iz naslova ID.

18. člen

Vse strokovne službe v TOZD (EDO, DSSD) so dolžne dajati vse tehnične, tehnološke, ekonomske ali druge podatke, ki so potrebni za vrednotenje inventivnih predlogov oz. za izračun povečane gospodarske koristi. Te podatke zbirajo strokovne skupine in koordinatorji za ID pri vodstvih TOZD in sektorjev. Za točnost podatkov jamčijo vodje posameznih služb.

19. člen

Služba za inventivno dejavnost v TOZD (EDO, DSSD) opravlja naslednja dela:

- propagira ID,
- spremlja razvoj ID doma in po svetu ter prenaša ustrezne metode in načine spodbujanja ID,
- sprejema in evidentira prijave inventivnih predlogov in vodi register inventivnih predlogov,
- zbira dokumentacijo in jo posreduje odboru za ID,
- sodeluje z odborom za ID,
- nudi predlagateljem inventivnih predlogov pomoč pri oblikovanju njihovih prijav in predlogov,
- varuje predlagateljev interes in njegovo anonimnost,
- letno poroča DS TOZD (EDO, DSSD) o dosežkih ID,
- direktorja DO ali TOZD obvešča o prekoračevanju rokov ob upoštevanju načela, da je postopek hiter,
- spremlja tehnično in gospodarsko učinkovitost inventivnih predlogov med njihovo uporabo ob pomoči drugih strokovnih služb,
- obvešča predlagatelje inventivnih predlogov o stanju njihovih vlog,
- pripravlja gradivo za informativne seminarje,
- sodeluje z DIATI in drugimi strokovnimi društvi,
- skrbi za udeležbo na strokovnih posvetovanjih s področja ID,
- opravlja vse ostale naloge, ki jih ji dajejo samoupravni organi,
- sodeluje z ostalimi DO in TOZD v okviru SQZD in navzven zaradi prenosa izkušenj na področju ID.

IV. POSTOPEK OBRAVNAVE INVENTIVNIH PREDLOGOV

20. člen

Vsak delavec TOZD, EDO ali DSSD lahko vloži svoj inventivni predlog ne glede na dela in naloge, ki jih opravlja, in tudi ne glede na stopnjo šolske izobrazbe. Prav tako lahko svoje inventivne predloge vložijo tudi druge osebe izven TOZD EDO ali DSSD, če so predlogi namenjeni pospeševanju in izboljšanju dela in poslovanja TOZD (EDO, DSSD), in to za poslovni predmet, za katerega je TOZD (EDO, DSSD) registrirana.

21. člen

Kadar TOZD EDO, DSSD sprejme inovacijski predlog od osebe, ki ni delavec te TOZD (EDO, DSSD), lahko določi odškodnino oziroma nagrado ne glede na določila tega pravilnika, vendar v skladu z zakonom. Višina odškodnine ali nagrade se določi s posebno pogodbo.

22. člen

Predlagatelj vroči svoj predlog z dokumentacijo službi za inovacije tako, da obdrži kopijo predloga. Predlog se lahko vroči osebno, lahko preko zbirnih omarič ali pa po interni ali zunanji pošti. V tem primeru se računa kot datum vročitve datum na poštnem žigu oziroma datum vložišča. Predlog mora vsebovati naslednje podatke o avtorju:

- priimek in ime predlagatelja ali pooblaščenca,
- tovarniško matično številko predlagatelja,
- stopnjo in smer izobrazbe,
- dela in naloge avtorja.

Pri službi za inovacije se predlog vpiše v matično knjigo predlogov, kjer se kot osnovni podatek vpiše datum in točen čas sprejema predloga.

23. člen

Poleg podatkov o avtorju naj predlog vsebuje še naslednje podatke:

- opis predloga,
- skice, načrte in dokumentacijo o uporabnosti predloga,
- podatke o morebitnih dodatnih delih za dokončno rešitev predloga,
- prikaz novosti v primerjavi z dosedanjimi rešitvami,
- oceno gospodarske koristi, po možnosti podprto z izračuni in številčnimi podatki,
- vire, ki so bili uporabljeni pri oblikovanju predloga,
- podpisano izjavo, da je vsebina avtorjevega predloga rezultat lastnega dela.

24. člen

Po sprejemu predloga mora služba za inovacije takoj ali najkasneje v roku 3 dni obvestiti avtorja o sprejemu predloga ter mu posredovati zaporedno številko, pod katero je predlog vpisan v matični knjigi. Predlog z dokumentacijo pošlje služba za inovacije vodstvu TOZD (EDO, DSSD), ki potrdi sprejem predloga.

25. člen

Vodstvo TOZD (EDO, DSSD) ob sodelovanju strokovne skupine in koordinatorja izdela in posreduje službi za ID vse potrebne podatke, ki so potrebni za tehnično kakor tudi ekonomsko oceno predloga, kot to določa 15. člen tega pravilnika. Rok za dostavo teh podatkov ne sme biti daljši od 30 dni od dneva zahteve. Za verodostojnost vseh podatkov jamči direktor TOZD (EDO, DSSD) oziroma njegov namestnik.

26. člen

Če predlog prijavi skupina ali več predlagateljev, je potrebno v predlogu navesti imena vseh predlagateljev in njihov delež v odstotkih.

27. člen

Če želi avtor ohraniti anonimnost, pošlje po pošti predlog v zaprti kuverti kot določeno šifro službi za inovacijsko dejavnost. Predlog se lahko kot anonimen obravnava vse do plačila odškodnine ali dokler to želi predlagatelj in dokler ni potrebno ugotoviti identitete avtorja zaradi uspešne nadaljnje obravnave predloga.

Predlagatelj lahko odkrije svojo identiteto službi za inovacije le s kopijo predloga. Služba za ID je po službeni dolžnosti dolžna varovati predlagateljevo anonimnost.

28. člen

Po prejemu vseh podatkov vodstva TOZD (EDO, DSSD) predloži služba za ID predlog z vsem zbranim gradivom v razpravo in odločitev odbora

za ID. Le-ta mora predlog obravnavati na svoji seji. Ves postopek, ki ga od predložitve predloga do seje odbora vodi služba ID, ne sme trajati več kot 60 dni.

Rok 60 dni se lahko podaljša le v izjemnih primerih:

- če so potrebni dodatni tehnični podatki,
- če je v predlogu le zamisel, ki jo je treba še preizkusiti,
- če je treba na predlogu opraviti dodatna dela, ki ne spadajo v delokrog predlagatelja,
- če bi realizacija predloga bistveno vplivala na nemoten potek proizvodnje.

29. člen

O sklepu odbora za ID in o višini odškodnine obvesti služba za ID predlagatelja v 8 dneh po seji odbora.

30. člen

Na sejah odbora za ID se vodi zapisnik, iz katerega morajo biti razvidni identiteta avtorja ali šifra, kratak opis predloga, mnenje strokovne skupine TOZD (EDO, DSSD) in sklep odbora. Zapisnik se mora objaviti.

31. člen

Če bi se že po obravnavanem predlogu pojavil še eden ali več avtorjev z enako ali zelo podobno vsebino predloga, se upošteva predlog tistega, ki je bil prvi vpisan v matično knjigo predlogov.

Pravica do prijave inventivnega predloga zapade eno leto po začetku rednega izkoriščanja inovacije.

V. RAZMEJEVANJE MED DELOVNO DOLŽNOSTJO IN INVENTIVNIM PRISPEVKOM

32. člen

Strokovna skupina točkuje inventivni prispevek v predlogih po razvrstitvi v členu 35.

33. člen

Gospodarska korist kot osnova za določilo plačila avtorjem se vrednoti brez odbitkov za delež delovne dolžnosti v naslednjih primerih:

- če inventivni predlog spada v strokovno področje avtorja, vendar njegova vsebina v celoti presega službeno dolžnost in je rezultat avtorjeve ustvarjalnosti ali domiselnosti,
- če je inventivni predlog po svoji vsebini izven strokovnega področja, za katerega je avtor zadolžen pri svojih delih in nalogah,
- če gre za inventivni predlog, ki izpolnjuje pogoje za izum (čl. 5).

34. člen

Inventivni predlogi, ki vsebujejo elemente delovne dolžnosti, se vrednostijo tako, da se pri gospodarski koristi upošteva delež inventivnega prispevka oz. odbije delež službene dolžnosti. Delež inventivnega prispevka oziroma delovne dolžnosti oceni strokovna skupina tako, da prouči vsebino predloga in ga primerja z opisom del in nalog avtorja.

Če je taka razmejitev sporna (npr. zaradi pomanjkljivega opisa del in nalog), se oceni delež inventivnega prispevka po naslednjem vprašalniku:

1. Ali lahko avtor pri uresničenju inventivnega predloga odloča popolnoma sam?

da	0%
deloma	10%
ne	20%

2. Ali je avtor dobil jasno opredeljeno nalogo, ki jo predlog razrešuje?

da	0%
deloma	10%
ne	20%

3. Ali podani predlog predstavlja nadpovprečno oziroma izredno prizadevnost?

ne	0%
nadpovprečna	10%
izredna	20%

4. Ali je imel predlagatelj pri izvajanju svojih del in nalog možnost, da se seznanj z vsebino predloga?

da	0%
deloma	10%
ne	20%

5. Bi bila izboljšava uresničena v enem letu ali prej tudi brez podanega predloga?

da	0%
----	----

mogoče 10%
ne 20%

Seštevek odstotkov pri vprašanih do 5 predstavlja procentni delež inventivnega prispevka.

Pri anonimnih predlogih se razmejitev opravi šele po odkritju identitete avtorja.

35. člen

Plačilo avtorju se računa na osnovi uresničene ali ocenjene neto gospodarske koristi, pomnožene s faktorjem iz 34. in 37. člena.

36. člen

Avtorji predlogov, ki so spremenili dela in naloge, lahko podajajo predloge s področja dela po prejšnjih delih in nalogah, vendar se jih pri razmejevanju službene dolžnosti obravnava še 3 leta po določilih členov 34. in 37. tega pravilnika.

37. člen

Ocenjeni odstotek iz 34. člena se množi še s korekturnim faktorjem, in sicer:

- za predloge, ki poleg gospodarske koristi odpravljajo ozka grla v proizvodnji, 1,1—1,2
- za predloge, ki poleg gospodarske koristi zmanjšujejo uvoz, 1,1—1,4
- za predloge, ki poleg gospodarske koristi humanizirajo delo in delovno okolje, 1,1—1,3
- za predloge, ki poleg gospodarske koristi vsebujejo tudi elemente varstva okolja, 1,1—1,2

VI. VREDNOTENJE INVENTIVNIH PREDLOGOV

38. člen

Osnovno načelo pri določanju plačil avtorjem in nagrad je, da so odvisne od višine gospodarske koristi. To pomeni, da višina plačil avtorjem oziroma nagrad raste s povečano gospodarsko koristjo.

39. člen

Za objektivnejše ocenjevanje predlogov, kjer ni možno objektivno izračunati gospodarske koristi, se uporablja točkovno vrednotenje:

1. Stopnja izvirnosti predloga:

- a) ideja ni zelo izvirna, je v splošnem znana — 1—5
- b) ideja kaže manjšo stopnjo izvirnosti — 6—11
- c) ideja je dobra in rezultat samostojnega mišljenja — 12—19
- č) ideja kaže ustvarjalnost — 20—29
- d) ideja je odlična in vsebuje zelo visoko stopnjo ustvarjalnosti — 30—40

2. Gospodarska pomembnost predloga:

- a) dosedanje stanje se bo neznatno izboljšalo — gospodarski učinek lahko komaj zaznamo — 1—5
- b) dosedanje stanje se bo zadovoljivo izboljšalo, ima pa majhen gospodarski učinek — 6—11
- c) dosedanje stanje se bo izboljšalo — predlog je pomemben — 12—19
- č) dosedanje stanje bo znatno izboljšano, gospodarski učinek je velik — 20—29
- d) dosedanje stanje se bo izredno izboljšalo — gospodarski učinek je zelo velik — 30—40

3. Obseg uporabnosti:

- a) predlog je možno uporabiti na zelo ozkem delovnem področju, omejen je le za opravljanje nekaj del in nalog — 1—5
- b) predlog zadeva več delovnih področij in veliko število del in nalog — 6—11
- c) predlog je možno uporabiti v več oddelkih in zadeva veliko število del in nalog — 12—19
- č) predlog je možno uporabiti v drugih obratih ali OZD (EDO, DSSD) in ima vpliv na tržišču — 20—29
- d) predlog je možno uporabiti v okviru SOZD in ima zelo velik vpliv na tržišču — 30—40

4. Izvedbeni stroški:

- a) potrebni so naporji vseh služb, izdelava dokumentacije, prospektov in novih orodij — 1—5
- b) potrebno je sodelovanje nekaterih služb ustrezne dokumentacije, izdelava nekaterih orodij v manjšem obsegu — 6—11

c) potrebna je angažiranost ene službe, manj dokumentacije in malo orodij — 12—19

č) potrebna je angažiranost enega oddelka, malo dokumentacije in le nekatera enostavna orodja ali priprave — 20—29

d) za realizacijo predloga so potrebni neznatni naporji in stroški — 30—40

40. člen

Seštevek točk člena 39. množimo s faktorjem in členov 34. in 37. in z dinarsko vrednostjo v višini 2,5% od povprečnega neto OD v SRS na zaposlenega v preteklem koledarskem letu. Zmnožek predstavlja enkratno plačilo avtorju.

VII. SMERNICE ZA IZRAČUN GOSPODARSKE KORISTI IN PLAČILA AVTORJEM

41. člen

Pri inventivnih predlogih, katerih gospodarska korist ni odvisna od trajanja njihovega izkoriščanja in pri tistih, kjer se gospodarska korist ne da objektivno oceniti, se izračuna ali oceni enkratna korist. V to kategorijo spadajo npr. inventivni predlogi, ki se ocenjujejo po točkovni tabeli v čl. 39.

42. člen

Pri inventivnih predlogih, katerih gospodarska korist je odvisna od trajanja njihovega izkoriščanja, se gospodarska korist izračuna ali oceni najmanj za eno leto od začetka rednega izkoriščanja inovacije.

Če to obdobje ne sovпада s koledarskim letom, je treba gospodarsko korist izračunati ali oceniti v dveh delih za vsako koledarsko leto posebej in določiti plačilo avtorjem za vsako koledarsko leto posebej ob uporabi popravnih faktorjev iz čl. 34 in 37. ter tabele v čl. 59.

Če se tehnično izboljšavo ali izum nagraduje več let zaporedoma, se gospodarsko korist in plačilo avtorju računa za vsako koledarsko leto posebej, razen če se avtor in TOZD (EDO, DSSD) sporazumeta drugače.

43. člen

Pogoj za izplačilo je, da se tehnično izboljšavo ali koristni predlog začne redno izkoriščati.

44. člen

Osnova za izračun gospodarske koristi, ki je z inovacijo ustvarjena na polizdelkih, končnih izdelkih, sklopih, elementih za vgradnjo itd., ki jih proizvaja ali uporablja TOZD (EDO, DSSD), je število izdelanih ali vgrajenih elementov ne glede na to, ali so bili odpremljeni oziroma prodani ali ne.

45. člen

Avtor inventivnega predloga ima pravico zahtevati ponovni izračun po enem letu izkoriščanja inovacije, če se izkaže, da je prvotni izračun temeljil na tehnoloških in komercialnih predpostavkah, ki bistveno odstopajo od dejanskega stanja v škodo avtorja. Kot bistveno odstopanje se šteje ena tretjina prvotno odmerjene vsote in ne manj kot en povprečni osebni dohodek v preteklem koledarskem letu v SRS.

Razlika v cenovnih predpostavkah zaradi inflacije ni utemeljen vzrok za ponovni izračun.

46. člen

Avtorjem koristnih predlogov pripada izplačilo na osnovi enoletne oziroma enkratne gospodarske koristi. Če se le-ta ne da objektivno oceniti ali izračunati, se ovrednoti enkratna gospodarska korist s pomočjo točkovne tabele v čl. 39.

47. člen

Z avtorji tehničnih izboljšav se praviloma sklene pogodba o izkoriščanju. Pogodba se sklene za obdobje enega do petih let v odvisnosti od gospodarske koristi, obsega izdelkov, na katerih je izboljšava izvedena, in predvidenega trajanja izkoriščanja.

Plačilo avtorjem po pogodbi je v načelu vsaj enako tistemu, ki bi ga prejel, če bi plačilo prejemal na osnovi tabele v čl. 59.

Če do pogodbe iz kakršnegakoli vzroka ne pride, ima avtor pravico zahtevati plačilo na osnovi tabele v čl. 59. za ves čas izkoriščanja tehnične izboljšave, vendar največ pet let.

48. člen

Z avtorjem izuma se praviloma sklene pogodba o izkoriščanju za obdobje najmanj dveh let. Če gre za izum, zaščiten s patentom, pogodba ne more trajati dalj od patente zaščite.

Pogodbo med avtorjem izuma in TOZD (EDO, DSSD) mora potrditi DS.

Plačilo avtorju po pogodbi je v načelu vsaj enako tistemu, ki bi ga prejel, če bi plačilo prejemal na osnovi tabele v čl. 59.

Če do pogodbe iz kakršnegakoli vzroka ne pride, ima avtor pravico zahtevati plačilo na osnovi tabele v čl. 59. za ves čas izkoriščanja izuma, vendar največ sedem let.

49. člen

Avtorji inventivnih predlogov se lahko s TOZD (EDO, DSSD) sporazumejo o enkratnem takojšnjem izplačilu za celotno dobo izkoriščanja.

V takem primeru pripada avtorju polovica plačila, ki bi ga sicer dobil pri vrednotenju po tabeli v čl. 59. ali po morebitni pogodbi. Pri vnaprejšnji oceni hipotetičnega polnega izplačila se uporabljajo trenutno veljavne cene brez inflacijskih dodatkov.

Avtor, ki se je sporazumel o enkratnem plačilu, nima pravice zahtevati ponovnega izračuna po čl. 45. Zadržj pa pravico do plačila, če TOZD (EDO, DSSD) prodaja inovacijo naprej.

50. člen

Osnova za izračun gospodarske koristi je v načelu razlika med stroški pred uvedbo inovacije in po njej. Stroški zajemajo predvsem ceno materiala, energije, dela in morebitne dodatne postavke.

Pri izračunu gospodarske koristi je treba odšteti stroške, ki nastanejo zaradi uresničenja same inovacije: izdelava novih orodij, predelava strojev, morebitni drugi materialni stroški itd.

Med odbitne stroške ne spada izdelava nove konstrukcijske, tehnološke, organizacijske in podobne dokumentacije, potrebne za izvedbo inovacije.

51. člen

Za ugotavljanje stroškov pred in po uvedbi inovacije se za lastne polizdelke, končne izdelke, material, režijske stroške itd. uporabljajo interni ceniki in druga dokumentacija strokovnih služb.

Pri oceni predlogov s področja varstva pri delu se lahko upošteva obseg tveganja in višino škode, ki bi nastala, če predlog ne bi bil uresničen.

52. člen

Če se gospodarska korist računa ali ocenjuje vnaprej, se uporabljajo kot osnova za izračun cene in devizni tečaj, ki veljajo ob času izračuna.

Če se gospodarsko korist preverja za nazaj, se uporablja kot osnova za izračun povprečne cene in devizne tečaje za celo obdobje, za katero se gospodarska korist preverja (praviloma eno leto).

53. člen

Prihranek materiala se vrednoti na osnovi nabavne cene franko TOZD (EDO, DSSD). Enako velja za prodajno ceno odpadnega materiala, ki se prodaja navzven (npr. DINOSU) ali pa ga TOZD (EDO, DSSD) sama koristno predeluje.

54. člen

Pri uvoženih materialih se uporablja dinarska vrednost ter carinske in morebitne druge dajatve.

55. člen

Osnova za izračun prihranka časa je normirani čas delovnega postopka, pri katerem je ena ali več operacij skrajšanih. Prihranek časa se vrednoti tako, da se upošteva prihranek pri bruto OD glede na evidentirano vrednost del in opravi in morebitni prihranek pri energiji.

56. člen

Pri prihranku časa se amortizacijski prihranek praviloma ne računa, ampak nadomesti s popravnim faktorjem, s katerim se množi gospodarska korist na osnovi razlik v bruto OD:

- pri ročnem delu brez strojev in naprav 1,1
- pri delu na napravah manjše in srednje vrednosti 1,2

— pri delu na strojih in napravah velike vrednosti 1,3

Če so amortizacijske odpisne stopnje realne in če se da amortizacijski prihranek izračunati na tehnično in ekonomsko sprejemljiv način, se lahko dosledno upošteva tudi prihranek pri stroških amortizacije.

57. člen

Pri novih in izboljšanih proizvodih se kot osnova za izračun gospodarske koristi šteje razlika med lastno in tržno ceno. Od tržne cene se odbijejo vse bonifikacije (rabat, kasaskonto itd.).

58. člen

Če TOZD (EDO, DSSD) prodaja inovacijo, pripada avtorju delež od vsake prodaje.

Za odmero deleža veljajo merila iz čl. 59. (tabela) in iz čl. 34. in 37., razen če je s pogodbo med avtorjem in TOZD (EDO, DSSD) drugače določeno.

59. člen

Za odmero plačila avtorjem se uporablja tabelarična lestvica, ki določa višino plačila v odvisnosti od gospodarske koristi znotraj enega koledarskega leta, korigirane z morebitnimi popravnimi faktorji po čl. 34. in čl. 37. Tako izračunana gospodarska korist se izraža v enotah POD, t. j. povprečnega osebnega dohodka v SRS v preteklem koledarskem letu, in služi kot osnova za določitev plačila avtorjem.

Gospodarska korist znotraj enega koledarskega leta, pomnožena s popravnimi faktorji iz čl. 33., 34. in čl. 37, izražena v enotah

Osnova	Plačilo avtorjem
do 0,5 POD	30% osnove
0,5 do 2 POD	26% osnove + 0,02 POD
2 do 6 POD	18% osnove + 0,18 POD
6 do 30 POD	12% osnove + 0,54 POD
30 do 60 POD	6,5% osnove + 2,19 POD
nad 60 POD	4% osnove + 3,69 POD

60. člen

Plačila in nagrade se izplača avtorjem na osnovi sprejetega sklepa odboja za ID in sklepa DS TOZD (EDO, DSSD) v primeru, da je nagrada večja od dveh povprečnih OD v SRS. Izplačilni nalog podpisuje predsednik odbora za ID in direktor TOZD (EDO, DSSD). K izplačilnemu nalogu mora biti priložen izračun plačila avtorju s podpisom osebe ali oseb, ki so izračun izdelale.

61. člen

Avtor izuma je dolžan svoj izum nemudoma prijaviti v svoji TOZD (EDO, DSSD), če se izum nanaša na dejavnost organizacije, v kateri je zaposlen.

62. člen

TOZD (EDO, DSSD) mora najkasneje v 60 dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega člena pisмено obvestiti izumitelja, ali bo vložila patentno prijavo oziroma ali jo bo vložila kakšna druga TOZD (EDO, DSSD). Če izumitelj ne obvesti TOZD (EDO, DSSD) o ustvarjenem izumu, se šteje rok iz prvega stavka tega člena od dneva, ko organizacija zve za izum, oziroma od dneva, ko je prejela pisмено obvestilo o izumu.

63. člen

Če OZD obvesti izumitelja, da patentne prijave ne bo vložila ne ona in ne druga TOZD (EDO, DSSD) ali če ne odgovori v predpisanem roku 60 dni, ima izumitelj pravico sam vložiti patentno prijavo. Izumitelj mora v patentni prijavi navesti, da je bil izum ustvarjen v TOZD (EDO, DSSD).

64. člen

Poleg materialne stimulacije se lahko avtorjem, ki se posebej odlikujejo, podeli priznanja. Razen tega lahko taki avtorji uživajo prednosti pri štipendiranju za študij ob delu, pri udeležbi na strokovnih ekskurzijah in razstavah, pri izrednem dopustu, pri napredovanju in podobno.

VIII. REŠEVANJE SPOROV

65. člen

Vsak avtor ima pravico v roku 15 dni po objavi sklepa odbora ID TOZD (EDO, DSSD) do pritožbe na DS TOZD (EDO, DSSD). Pritožbo vložiti v tajništvu samoupravnih organov, in to v dveh izvodih, od katerih enega dobi organizator ali služba za ID, ki lahko na ta način pripravi in posreduje DS vso potrebno dokumentacijo, ki je potrebna za rešitev pritožbe.

66. člen

Če DS na osnovi obstoječe dokumentacije ne more razsoditi o upravičenosti pritožbe avtorja, imenuje arbitražno komisijo, ki predlagano oziroma pritožbeno zadevo najbolje pozna.

V takšni arbitražni komisiji lahko sodeluje tudi predstavnik osnovne organizacije sindikata.

67. člen

Arbitražna komisija, ki mora šteti najmanj 5 članov, je dolžna podati DS TOZD (EDO, DSSD) najkasneje v roku 30 dni poročilo o upravičenosti ali neupravičenosti avtorjeve pritožbe. Če je poročilo pomanjkljivo ali nejasno, lahko DS zahteva od komisije še dodatne podatke, ki bi lahko prispevali k razjasnitvi spora, in to do prve naslednje seje DS.

68. člen

Sklep, ki ga sprejme DS TOZD (EDO, DSSD), je dokončen. Če avtor s sklepom DS ni zadovoljen, se lahko obrne na sodišče združenega dela, kjer zahteva zaščito svojih samoupravnih pravic.

69. člen

V primerih, ko se avtor pritoži na sodišče združenega dela, mora pravna služba predlagati sodišču kot priče takšne člane TOZD (EDO, DSSD) oziroma strokovnjake, ki jim je sporna vsebina predloga po ekonomski, samoupravni in strokovni plati najbolj poznana.

70. člen

Če avtor opazi pri izračunu osnov za plačilo napako, ki ni v skladu s tem pravilnikom, lahko osebno ali pismeno ugovarja pri službi za ID ali organizatorju te dejavnosti. V takih primerih ni nujna pritožba po postopku, opisanem v prejšnjih členih.

71. člen

Pritožbe avtorjev ne zadržujejo pravico TOZD (EDO, DSSD) do izkoriščanja inovacije ne glede na to, ali bodo upoštevane ali ne.

IX. POSEBNE DOLOČBE

72. člen

TOZD (EDO, DSSD) je dolžna ob zaključnem računu izločiti določen odstotek iz vsote povečanega dohodka, ki je razultat inovacijskih dosežkov.

Višino izločenih sredstev predlaga za vsako koledarsko leto posebej poslovodni organ, potrdi pa DS TOZD (EDO, DSSD). Tako izločena sredstva se uporabi za pokrivanje vseh stroškov inovacijske dejavnosti, stroškov plačila avtorjem, stroškov strokovnih ekskurzij inovatorjev itd. Namensko trošenje teh sredstev odreja poslovodni organ, ki mora letno poročati DS TOZD (EDO, DSSD) o uporabi izločenih namenskih sredstev.

73. člen

TOZD (EDO, DSSD) lahko razpiše redne ali občasne natečaje za reševanje širše problematike, ki je lahko tehniške, organizacijske ali kakšne druge narave. Na razpis se lahko prijavi posameznik ali delovna skupina iz TOZD (EDO, DSSD), lahko pa tudi izven TOZD (EDO, DSSD), kot to velja za postopek prijavljanja predlogov.

74. člen

Plačilo avtorjem se oblikuje lahko od vsakega razpisa posebej in je vnaprej določeno, če pa ni, se postopa po določilih poglavja, ki regulira vrednotenje inovacijskih dosežkov v tem pravilniku.

75. člen

Uspele rešitve se lahko odkupi ne glede na to, da niso bile v praksi uporabljene. Višino odkupnine določi na predlog strokovne skupine in vodstva TOZD (EDO, DSSD) odbor za inventivno dejavnost.

76. člen

Če inventivno delo (npr. preizkusi, izdelava orodij in modelov itd.) povzroča motnje ali škodo v rednem delovnem procesu, se ga avtor lahko loti le s soglasjem vodstva TOZD (EDO, DSSD). Neupoštevanje tega pravila se šteje za hujšo kršitev delovne obveznosti.

77. člen

Vodstvo TOZD (EDO, DSSD) mora preko strokovnih služb poskrbeti, da se za osvojeni predlog izdelava vso potrebno dokumentacijo konstrukcijske spremembe, tehnološke in kontrolne postopke, načrte, orodja, priprave itd.

78. člen

Zakoniti dediči predlagatelja obdržijo ob njegovi smrti vse pravice do plačila, ki bi avtorju pripadalo po tem pravilniku.

79. člen

Strokovne službe za inovacije, člani odbora za ID, delavci strokovnih služb TOZD (EDO, DSSD) in zunanji strokovni sodelavci so dolžni varovati popolno tajnost inventivnega predloga vse do dneva objave v glasilu ali kakem drugem sredstvu javnega obveščanja.

80. člen

Kršitev določil tega pravilnika se šteje kot kršitev delovnih obveznosti in se v takih primerih postopa po določilih disciplinskega pravilnika.

X. KONČNE DOLOČBE

81. člen

Ta pravilnik se sklepa za nedoločen čas in je sprejet, ko ga sprejme večina delavcev na referendumu TOZD (EDO, DSSD).

82. člen

Sklep o sprejetju pravilnika objavi DS TOZD (EDO, DSSD), veljati pa prične 8. dan po objavi.

83. člen

Avtorji, katerih inventivni predlogi so bili uresničeni pred sprejetjem tega pravilnika, imajo pravico do prijave, če se je začelo redno izkoriščanje inventivnega predloga največ eno leto pred sprejetjem pravilnika.

Majski dan ob delu in zabavi

V soboto, 19. maja, je bil v parku 38 dreves Titu delovna akcija. Zbrali smo se mladiaci SOZD IMV, skupaj z vodjo razarne Milan Majcen in dijaklajami ESSC. Društvo smo poprijeli za lopate, da tako delovno preživimo dan v mesecu mladosti. Navsezadnje je poglabili smo prijateljstvo z mladimi izven naše organizacije.

Vačinoma so IMV zastopali brigadirji SAMPDH. Pri udeležbi se je poznalo, da je za naše delavce v proizvodnji delovni dan. Manjše število udeležencev prostovoljnega dela nam ni vzele volje, čeprav so pred nami stali precejši kupi zemlje. Dekleta ESSC so bila "korajžna" in pridnih rok, tako da tudi mi in vojaki nismo hoteli zaostajati. Delo nam je teklo od dobri volji in prijetnem razpoloženju. Ob 13. uri smo že opravili ureditvijo dela parka. Novi kupi zemlje so poravnani in osiroma je nova stopnica do prave dokončne podobe lepo urejenega parka.

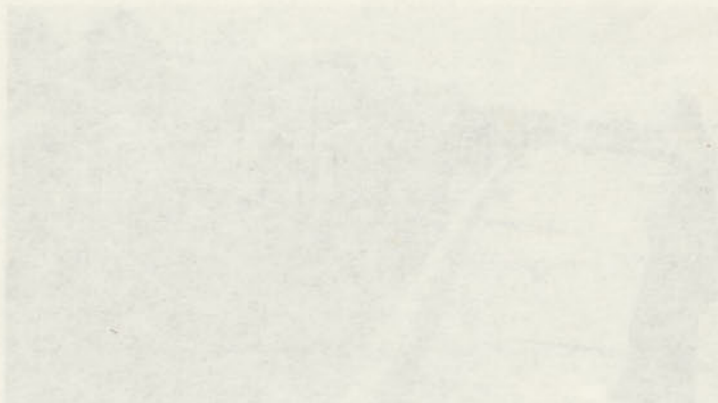
Dan se je prevcnil v drugo polovico, mi smo opravili avtorji namen, pred nami pa je bil še zabavni del srečanja.

Po kosilu so si vojaki želili ogledati naše proizvodne obrate, nakar se je dogajanje preselilo na Lado. Tam so naši fantje z vojaki odigrali prijateljsko nogometno tekmo. Sportnemu srečanju je sledil zaključek našega delovnega in prijateljskega dneva v restavraciji doma JNA. Akcije namo organizirali v še večjem številu, do taktiki pa zdravo.

MIRA ZONTA
EDO RI

Okolica tovarne se postaja prijetnejša.

Nepogre ženi Stefan je vbleti zadovoljen, ko gre do h kancez. Novi del parka je pripravljen, da ozrehati.

slugi je znač — to je bilo na naših skupnih akcijah že dokazano.

Mladinske delovne akcije

Priljubljen je nova delovna akcija in s tem se začne tudi že aktivnosti za pridobivanje brigadirjev in njihovo usposabljanje za čim uspešnejše in prijetnejše trenotac na trzah in naseljih izrom naše ošje in širše domovine.

Z marcom je bil odprt postopek evidentiranja udeležencev MDA.

Najbrž mislite, da je čas že dorolj, saj so akcije žele junija, julija in avgusta. Prva brigada bo res odšla na delovne akcije, a se mi nam zavedati, da so le pravčasno pripravljani, odzvojniško pregledani in na pripravah „osmerjeni“ mladinci dobri in zadovoljni brigadirji. Vodeti moramo tudi to, da bodo kot brigadirji megi deli prihili v skupini — brigadi in če se pripadniki te skupine med sabo še prej spoznavamo, privajamo eden na drugega, oblikujemo skupne interese in se samostojno organiziramo, potem bodo tudi akcijski dnevi prijetni.

Brigade iz navmetne občine bodo udeleževale na:

MDA DELJBLATSKA PEŠČARA 1. izmena — junij (10. 6. — 7. 7.)

MDA SLOVENSKE GORICE 2. izmena — julij (8. 7. — 4. 8.)

MDA TRENČJE (planje, brigada) 3. izmena — avgust (5. 8. — 28. 8.)

MDA NIS 3. izmena — avgust (5. 8. — 31. 8.)

Če vaši GO ZSMS še ni evidentirala udeležencev, pošljite!

BELEŽKE:

65. člen

Vsak avtor ima pravico v roku 15 dni po objavi sklepa odbora IO TOZD (EO, DSSO) da pritožbi na DS TOZD (EO, DSSO). Pritožba vzihi v njihovi samoupravni organov. In to v dveh tovorih, od katerih enega organizator ali služba za IO, ki skrbnika za način pripravi in posreduje vsaj potrditveno dokumentacijo, ki je potrebna za rešitev pritožbe.

66. člen

Če DS na osnovi obstoječe dokumentacije ne more razsoliti o upravičenosti pritožbe avtorja, imenjuje arbitražna komisija, ki predlagano trima pritožbeno zadevo najbolje pozna, takšno arbitražni komisiji lahko sodilnega tudi predstavnik omenne organizacije sindikata.

67. člen

Arbitražna komisija, ki mora biti najmanj 5 članov, je dolžna podati DS TOZD (EO, DSSO) najkasneje v roku 30 dni poročilo o upravičenosti ali neupravičenosti avtorjeve pritožbe. Če je poročilo pomarkljivo ali nepopolno, lahko DS zahteva od komisije še dodatne podatke, ki bi lahko prispevali k razjasnitvi spora, in to na prvi naslednji seji DS.

68. člen

Sklep, ki ga sprejme DS TOZD (EO, DSSO), je dokončan. Če avtor s sklepom DS ni zadovoljen, se lahko obrne na sodišče združenega dela, ki zadrživa zaščito svojih samoupravnih pravic.

69. člen

V primerih, ko se avtor pritoži na sodišče združenega dela, avtor pravo službo predlagati sodišču kot pričel tržne člane TOZD (EO, DSSO) z vrsta strokovnjake, ki jim je splošno vsebina predloga po ekonomski, strokovni in strokovni pisni najbolj pomana.

70. člen

Če avtor opazi pri izračunu odstop za plačilo napako, ki ni v skladu s temi pravilniki, lahko osebo ali priredilo izpoveja pri službi za IO ali organizatorju te odgovornosti. V takih primerih ni mogoča pritožba po postopku, določenem v prejšnjih členih.

71. člen

Pritožbe avtorjev ne zadržujejo pravico TOZD (EO, DSSO) da izkazuje inovacije na glede na to, ali bodo upoštevane ali ne.

IX. POSEBNE DOLOČBE

72. člen

TOZD (EO, DSSO) je dolžna ob zaključnem računu izdati določen odstotek iz lastne povečanega dohodka, ki je izdat za inovativnih projektov.

Člani izločenih sredstev predlaga za vsaki kolektivno leto pomenljive inovativne organ, pooblaščen DS TOZD (EO, DSSO). Tako določene sredstva se uporabijo za pokrivanje vseh stroškov inovativne dejavnosti, stroškov plačila avtorjem, stroškov strokovnih akcij, stroškov inovativnih del, stroškov stroškovnih in stroškov odreja poslovodni organ. Ki mora listino pooblaščen DS TOZD (EO, DSSO) o uporabi izločenih sredstev izdati.

73. člen

TOZD (EO, DSSO) lahko razpisi močno ali občutno inovativne projekti, ki so predmet razpisne, ki je lahko razpisna ali druga narave. Na razpis se lahko prijavi nosilec projekta ali druga organizacija. TOZD (EO, DSSO) lahko pa tudi izve TOZD (EO, DSSO) avtorja za postopek prijavitelja predlogov.

74. člen

Plačilo avtorjem se odkupi lahko od vsakega razpisne postavke in je vsajraj določeno, če pa ni, se postopa po določilih pogodbe, ki regulira vrednotenje inovativnih dosežkov v tem pravilniku.

75. člen

Uspehi razpis se lahko odkupi ne glede na to, da med drugimi projekti upravičenosti. Vsih odkupnih določi na predlog strokovne službe IO vodstva TOZD (EO, DSSO) odmah za inventurno delovanje.

76. člen

Če inventurno delo (npr. predkvalifikacija, izdelava modelov in podobno) povzroča motnje ali škodo v rednem delovnem procesu, se ga avtor lahko izloči iz soglasjem vodstva TOZD (EO, DSSO). Neupoštevane tega pravila se šteje za hujšo kršitev delovnih obveznosti.

77. člen

Vodstvo TOZD (EO, DSSO) mora preko strokovnih služb poskrbeti, da se za izvajanju predlog izloči vse potrebna dokumentacija konstatirajočih sprejembe, tematske in končne postopke, načne, orodja, priprave in.

78. člen

Takojni določil predlagatelj upoštevajo od njegovi strani vse pravice do plačila, ki bi avtorju pripadajo po tem pravilniku.

79. člen

Strokovne službe za inovacije, člani odbora za IO, delavci strokovnih služb TOZD (EO, DSSO) in zunanji strokovni strokovnjaki in dodajanje vseh popolno tajnost inventurnega predloga, vse do dneva objave v glasilo ali kakam drugemu predstavitvi javnega obveščanja.

80. člen

Kršitev določil tega pravilnika se šteje za kršitev delovnih obveznosti in se v skladu s posamičnimi postopki po določilih disciplinskega pravilnika.

X. KONČNE DOLOČBE

81. člen

Ta pravilnik se sklepa za nedoločen čas in je sprejet, ko ga sprejme večina delavcev na referendumu TOZD (EO, DSSO).

82. člen

Sklep o sprejetju pravilnika objavi DS TOZD (EO, DSSO) najkasneje prvem 8. dan po objavi.

83. člen

Avtorji v skladu s tem pravilnikom predlagajo in sprejmejo pred predlaganim tega pravilnika, imajo pravico do prijave. Če se je začetno redno izločanje inovativnega predloga, najprej eno leto pred izločitvijo pritožbe.

Majski dan ob delu in zabavi

V soboto, 19. maja, je bila v parku 88 dreves Titu delovna akcija. Zbrali smo se mladinci SOZD IMV, skupaj z vojaki kasarne Milan Majcen in dijakinjami ESSC. Družno smo poprijeli za lopate, da tako delovno preživimo dan v mesecu mladosti. Navezali oziroma še poglobili smo prijateljstvo z mladimi izven naše organizacije.

Večinoma so IMV zastopali brigadirji SMPDB. Pri udeležbi se je poznalo, da je za naše delavce v proizvodnji delovni dan. Manjše število udeležencev prostovoljnega dela nam ni vzelo volje, čeprav so pred nami stali precejšnji kupi zemlje. Dekleta ESSC so bila „korajžna“ in pridnih rok, tako da tudi mi in vojaki nismo hoteli zaostajati. Delo nam je teklo od dobri volji in prijetnem razpoloženju. Ob 13. uri smo že opravili z urejanjem dela parka. Novi kupi zemlje so poravnani in narejena je nova stopnica do prave dokončne podobe lepo urejenga parka.

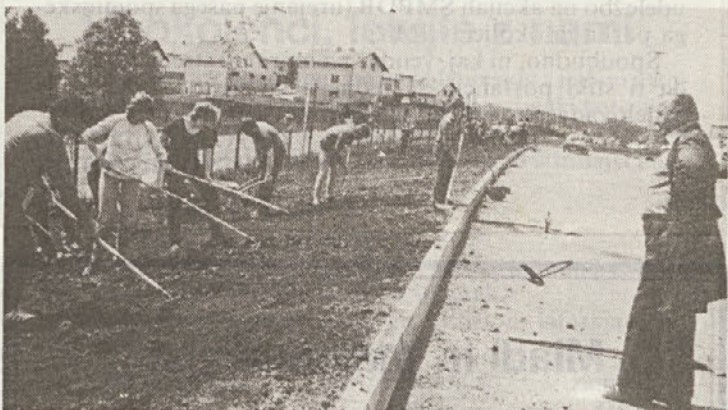
Dan se je prevesil v drugo polovico, mi smo opravili svoj namen, pred nami pa je bil še zabavni del srečanja.

Po kosilu so si vojaki želeli ogledati naše proizvodne obrate, nakar se je dogajanje preselilo na Loko. Tam so naši fantje z vojaki odigrali prijateljsko nogometno tekmo. Športnemu srečanju je sledil zaključek našega delovnega in prijateljskega dneva v restavraciji doma JNA. Akcije bomo organizirali v še večjem številu, do takrat pa zdravo.

MIRA ŽONTA
EDO RI

Okolica tovarne že postaja prijetnejša.

Nepogrešljivi Štefan je videti zadovoljen, ko gre delo h koncu. Novi del parka je pripravljen, da ozeleni.

V slogi je moč — to je bilo na naših skupnih akcijah že dokazano.

Tudi dekleta iz ESSC se niso ustrašila velikih kupov zemlje.

Mladinske delovne akcije

Približuje se nova brigadirska sezona in s tem se začenjajo tudi že aktivnosti za pridobivanje brigadirjev in njihovo usposabljanje za čim uspešnejše in prijetnejše trenutke na trsah in naseljih širom naše ožje in širše domovine.

Z marcem je bil odprt postopek evidentiranja udeležencev MDA.

Najbrž mislite, da je časa še dovolj, saj so akcije šele junija, julija in avgusta. Prva brigada bo res odšla na delovišče junija, a se moramo zavedati, da so le pravočasno pripravljene, zdravniško pregledani in na pripravah „usmerjeni“ mladinci dobri in zadovoljni brigadirji. Vedeti moramo tudi to, da bomo kot brigadirji mesec dni prebili v skupini — brigadi in če se pripadniki te skupine med sabo že prej spoznavamo, privajamo eden na drugega, oblikujemo skupne interese in se samoupravno organiziramo, potem bodo tudi akcijski dnevi prijetni.

Brigade iz novomeške občine bodo sodelovale na:

MDA DELIBLATSKA PEŠČARA 1. izmena — junij (10. 6. — 7. 7.)

MDA SLOVENSKE GORICE 2. izmena — julij (8. 7. — 4. 8.)

MDA TREBČE (pionir. brigada) 3. izmena — avgust (5. 8. — 25. 8.)

MDA NIŠ 3. izmena — avgust (5. 8. — 31. 8.)

Če vaša OO ZSMS še ni evidentirala udeležencev, pohitite!

Sodelovanje, ki postaja trajno

Ko govorimo o sodelovanju med mladimi v naši DO in drugimi, menimo, da je le-to zelo pomembno, še posebno danes, ko ocenjujemo, da so mladi vse bolj pasivni do dogajanj v naši družbi.

Sodelovanje navzven v IMV lahko ocenimo kot uspešno, saj so stiki s pripadniki kasarne Milan Majcen in dijaki DEŠ vsestranski že nekaj let. Naj naštejem le nekaj skupnih akcij v letošnjem letu:

— obisk mladincev IMV v kasarni Milan Majcen ob dnevu JLA;

— skupno z JLA, DEŠ in kulturnim društvom KRES smo obiskali občino Novska, tam priredili kulturni program, obiskali spominski park v Jesenovacu;

— že od samega začetka sodelovanja vojakom omogočamo ogled naših proizvodnih prostorov in jim hkrati pripravimo predavanje o samoupravljanju v OZD;

— vojaki in dijaki se redno odzivajo na vabila za udeležbo na akcijah SMPDB (urejanje našega spominskega parka in okolice v IMV).

Spodbudno, ni kaj, vendar pa moramo stremeti za tem, da ti stiki postanejo še rednejši in pristnejši, saj se je sodelovanje že večkrat izkazalo kot izredno uspešno.

OSTOJA KUDJELIČ
DSSD DO ADRIA

Mladi in malodušnost

Vemo, da se nahajamo v dokaj težki situaciji in da bi morali, če se hočemo izvleči iz težav, ki nas pestijo, marsikaj spremeniti in izboljšati. Možnosti za to so in ena od njih je tudi aktivno delo v okviru mladinske organizacije IMV. Na žalost pa tisto, kar naj bi bila naša dolžnost in realno stanje, niha, vendar v tako malodušje, kot vlada sedaj, nismo zdrknili še nikoli.

Kaže, da so za delo še najbolj vneti člani SMPDB, v primerjavi z njimi pa OO ZSMS nikakor ne morejo zagotoviti kontinuitete. Vse preveč se naslanjajo na akcije KMV in zanemarjajo, samoiniciativo in svoj program. Problemi so znani. Težko je sklicevati sestanke zaradi izmenskega dela, med delovnim časom naj jih sploh ne bi, za izostanek s sestanka, ki je sklican popoldan, pa se večina lahko upraviči, saj so iz oddaljenih krajev in s tem vezani na prevoz. Da pa so še drugi problemi, se je ponekod, ko se je zaradi reorganizacije IMV v SOZD pojavila potreba po ustanovitvi dveh novih OO ZSMS: za DO Storitve in DSSD SOZD IMV. V obeh je bil v sodelovanju s sindikatom in ZK ustanovljen iniciativni odbor. Ta je bil zadolžen za čim večji odziv mladine na ustanovnem sestanku. V DO Storitve je sklic uspel šele v tretjem poizkusu, v DSSD SOZD pa bo verjetno treba mladince prepričevati še nekaj časa.

Morda je epilog vsega tega ponovna ugotovitev, da je žal aktivnost osnovne organizacije še vedno v veliki meri odvisna od iniciativnosti izbranega predsednika. Tega pa, kot ga izbiramo sami, lahko tudi zamenjamo sami, seveda če med nami vlada interes za aktivno delo.

OTO HEGEDIŠ
TOZD PA proiz. II

Takmičenje članova civilne zaštite U prvoy medicinskoj pomoči

Civilna zaštita je najmasovnjiji oblik organiziranja, pripravljanja i sudjelovanja radnih ljudi i građana u zaštiti i spasavanju ljudi i materijalnih dobra u miru (elementarne i druge nesreće) i ratu.

Od mnogobrojnih mjera zaštite i spašavanja, ovaj put ćemo govoriti o prvoy medicinskoj pomoči, tačnije o takmičenju iz PMP članova CZ. Naime, općinski štab civilne zaštite organizira svake godine obavezno takmičenje za sve radne i društvene organizacije te za mjesne zajednice.

Osnovno takmičenje održano je dana 21. 4. 1984 godine u Belom Manastiru na stadionu nogometnog kluba Šparta. Osvanuo je lijep i sunčan dan, koji je nagovijestio da će i takmičenje biti uspješno. Među 54 ekipa, koliko ih je bilo prijavljeno, bile su i naše dvije ekipe. Posle tekstualnog, teoretskog dijela i izvođenja praktične radnje na povrednjenom manekenu, sa nestrpljenjem smo čekali završni, svečani dio proglašenja najboljih. Po tri najbolje ekipe iz radnih organizacija, te iz mjesnih zajednica sudjelovat će na općinskom takmičenju. Neočekivano, obje naše ekipe su se plasirale. Osvojile su drugo i treće mjesto, a od njih, bolja je bila samo ekipa osnovne škole iz Darde.

Mislim, da je potrebno naglasiti, da smo ovaj uspjeh postigli bez dodatnog obučavanja, zbog nedostatka sredstava. Time je naš uspjeh još veći. Smatram da članove ekipa treba pohvaliti za uloženi trud, a to su:

I. EKIPA

1. Kerić Zvonko — vodja ekipe
2. Boli Ferenc — član ekipe

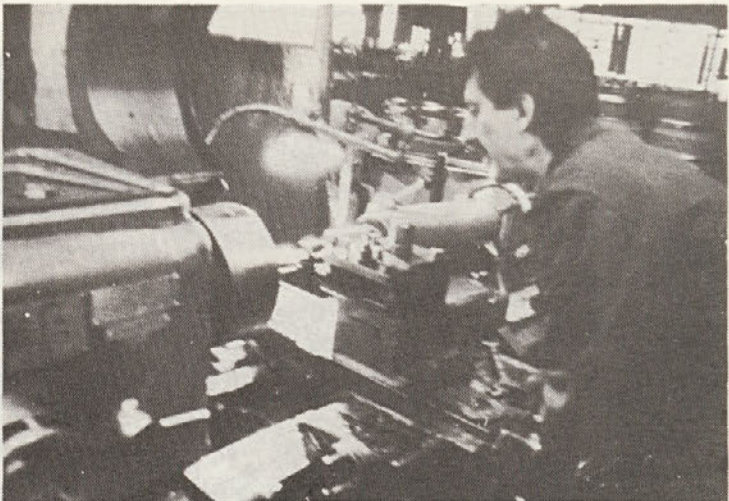
3. Borovečki Stjepan — član ekipe
4. Djurin Vinko — član ekipe
5. Djuričić Žarko — član ekipe
6. Čabrilo Milorad — član ekipe
7. Takač Edvard — rezervni član

II. EKIPA

1. Milić Branko — vodja ekipe
2. Mihajlović Sreto — član ekipe
3. Turk Zlatko — član ekipe
4. Radulović Veljko — član ekipe
5. Radovanović Radojica — član ekipe
6. Barčan Pavle — član ekipe

Općinsko takmičenje održano je dana 5. 5. 1984 godine u Kneževim Vinogradima. Ukupno je sudelovalo 36 ekipa sa 216 učesnika. Pošto smo i na ovo, sada kvalitetnije i teže takmičenje otišli bez prethodnog dodatnog obučavanja, nismo mogli očekivati neki veći uspjeh. Zauzeli smo skromna mjesta, osmo i trinaesto. Svi smo mišljenja, da bi dodatnim obučavanjem postigli mnogo bolji plasman. Ipak, najbitnije je da je prva medicinska pomoć osvojena i savladana a time smo se uključili u najširi oblik društvene samozaštite, što je i bio cilj ovog takmičenja.

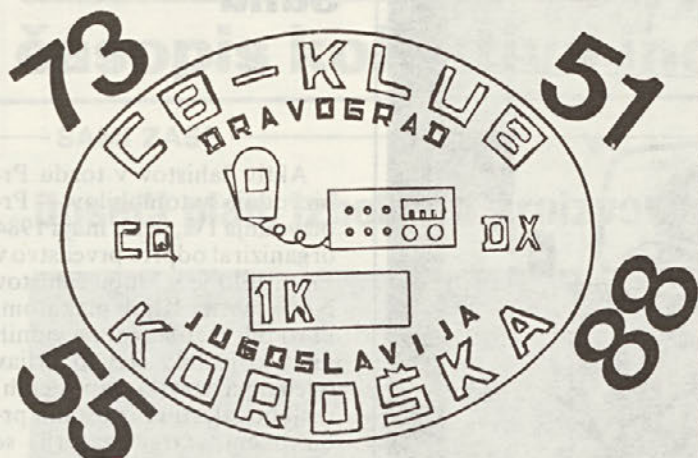
JOSIP FARKAŠ
IMV TSO Beli Manastir

Najboljši strugar iz naše občine, Stane Goltes iz IMV Proizvodnja II. TOZD PA, je dosegel 4. mesto na regijskem tekmovanju.

cb klub 'koroška'

**POZIVA IN OBVEŠČA
KRAJANE — CB OPERATERJE AMATERJE —
CB KLUBE OB
SEKCIJE — UČENCE — DELOVNE IN DRUGE
ORGANIZACIJE**

PRIDRUŽITE SE NAM!

V Dravogradu na Koroškem že nekaj časa deluje CB klub „KOROŠKA“. Klub je bil ustanovljen zaradi izraženih potreb in z namenom organizirati delovanje CB operaterjev, katerih je v našem klubu iz dneva v dan več. Že od vsega začetka se klub povezuje z drugimi klubi in sekcijami po vsej domovini, ter sprejema v svoje vrste vse, ki delajo na CB radio postajah, oziroma jih zanima CB amaterstvo.

Včlanite se tudi vi v CB radioklub „KOROŠKA“!
Članarina za posameznika znaša 150 din!
— KJE NABAVITI RADIO POSTAJO?
— KAKO POSTATI ČLAN RADIO KLUBA?
— KAKO PRIDOBITI DOVOLJENJE ZA UPORABO RADIJSKIH POSTAJ?

Za vse informacije se obrnite na naslov:
CB Klub „KOROŠKA“

Trg. 4 julija 7

62370 DRAVOGRAD

1 K 092 „PIKO“ (Stranska vas 46, 680000 Novo mesto)
Bašič Mirko

2 K 101 „ĐAMBO“ (Šegova 102, 68000 Novo mesto) Todič
Zlatko, tel. 24-077

Smo res tako bolni?

Pomlad je tu in z njo prav vidno naraščajo „bolniške“. Očitno se NV. postoriti, da je popoldan enostavno prekrtek za vsa opravila. Dopust — ta nam bo še prišel prav.

Malo zlobno, a vendar... podatki, ki smo jih dobili v strokovni službi, ki spremlja izkoriščenost rednega delovnega časa, niso prav nič spodbudni.

Tako je znašalo od 1. januarja do 31. marca 1984 v SOZD IMV skupno število opravljenih ur 3.298.700, od tega znaša učinek 45,10%, 38,57% je režijskih ur.

Na redni in izredni dopust odpade 4,21%, bolniške v breme delovne organizacije 4,48% v breme SZUZ pa

4,15%. Celoten bolniški stalež znaša 8,63% ali 284.678 ur.

Študij strojništva ob delu

Vse, ki želite začeti ali nadaljevati študij na Fakulteti za strojništvo, obveščamo, da se lahko prijavite za visokošolski študij (3 letnik) v Novem mestu in višješolski študij (za 4. letnik) v Novem mestu (oba ob delu) za šolsko leto 1984/85.

Prijave dobite na Zavodu za zaposlovanje v Novem mestu, in jih do 18. 6. 1984 pošljite na Fakulteto za strojništvo v Ljubljani!

Upokojeenci, letujte z nami

Tudi letos vam ponujamo možnost letovanja v našem avtokampu v Pakoštanah. Pogoji za letovanje so enaki kot za ostale zaposlene, želimo pa vas seznaniti z termini, ki so vam na razpolago. Letujete lahko sedem, deset ali štirinajst dni v času

od 16. junija do 30. junija in

od 11. avgusta do 10. septembra

Opozarjamo vas, da je avtobusni prevoz organiziral le za 7 in 14 dnevno letovanje in to ob sobotah.

In cene? Prvotno objavljene cene (v Kurir — informatorju) so regresirane in zato spremenjene:

Tip prikolice	cene za čl. kolek.	zunajni
305	190	320
380	210	380
450	250	480
500, 550	320	600
640	400	700
700, 750	500	900

Letos sta dve prikolici (za 4 osebe) locirani v avtokampu Rabac, dnevni najem prikolice pa znaša 600 din.

V cenah ni zajeta taksa in enkratna prijava!

Prisimo vas, da s prijavi pohitite. Vse dodatne informacije in prijave dobite v službi družbenega in soc. standarda tel. (24-495).

OKVIRNI PROGRAM DELA KUD IMV 1984/85 LETO

PEVSKI ZBOR

- Organizirani koncerti v TOZD IMV
- vsaj pet nastopov v tovarni (proslave, ipd.)
- organiziranje letnega samostojnega koncerta
- gostovanje v tujini — Renault (Francija) ali IMV Deinze (Belgija)
- sodelovanje na občinski reviji pevskih zborov
- sodelovanje na taboru v Šentvidu
- navezovanje in gojenje stikov z ostalimi pevskimi zbori
- pridobivanje novih članov
- organizirati izlet ali piknik
- ureditev prostorskih težav

LIKOVNIKI

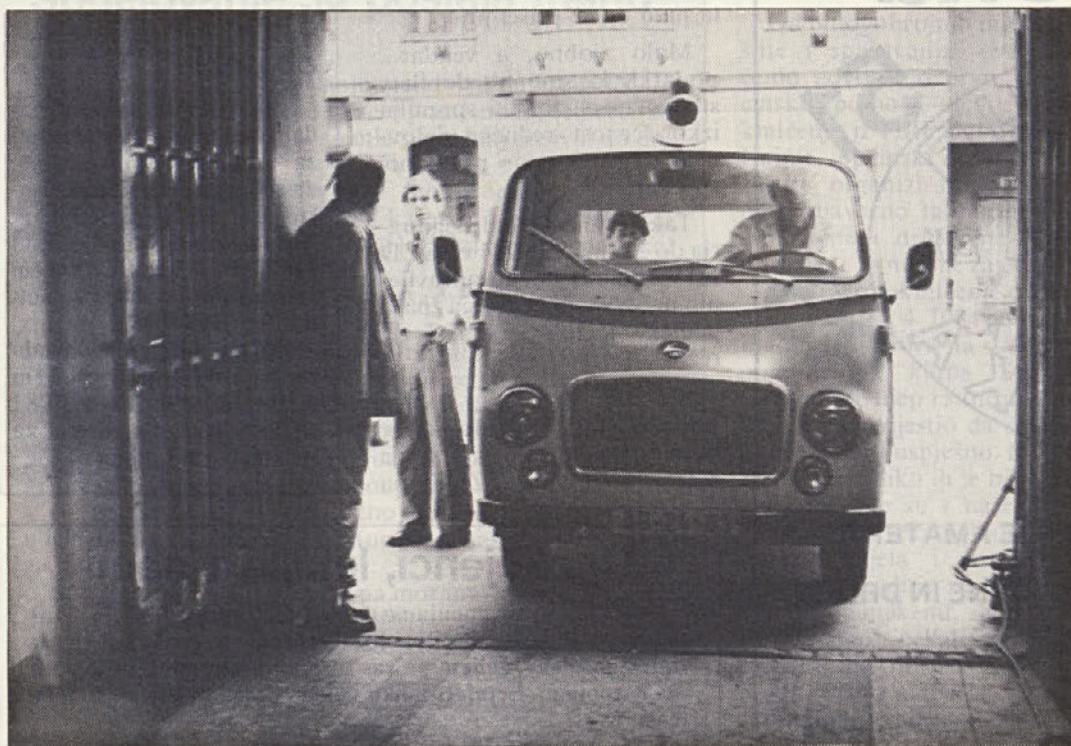
- ureditev prostorov za stalno razstavo del domačih likovnikov
- uvajanje rednega izobraževanja
- priprava občasnih samostojnih razstav članov kolektiva (ob praznikih — prva že uresničena ob 1. maju)

RAZNO

- priprava razstave ročnih del žensk IMV
- nabava abonmajev
- prireditve za otroke delavcev IMV
- povezava s KUD v drugih delovnih organizacijah in osnovno šolo Grm
- organiziranje obiska Cankarjevega doma

KURIRJEV OBJEKTIV

Pred kratkim se je v našem uredništvu oglasil tov. Božo Horvat iz tozda Proizvodnja prikolic Novo mesto, ter nam prinesel nekaj zanimivih fotografij in podatkov.

Posredoval mu jih je njegov prijatelj Vlastimil Slach iz Češkoslovaške. V Plznu deluje Klub IMV, v katerega so včlanjeni vozniki, lastniki IMV-jevih gospodarskih vozil. Člani kluba se redno sestajajo, izmenjujejo izkušnje in drug drugemu nudijo pomoč ob morebitnih okvarah.

Pred kratkim je češkoslovaška televizija posnela serijo o razvoju njihove sanitetne službe z naslovom „SANITKA“, s katero so obeležili 80-letnico te službe. Pri snemanju pa so seveda sodelovala gospodarska vozila IMV, ki so bila nabavljena pred dvajsetimi leti in katera so še vedno na čeških cestah, tudi po zaslugi članov kluba IMV. Kot zanimivost naj zapišemo še to, da enajsti del te nadaljevanke opisuje reševanje Vesne Vulovič ob letalski katastrofi, ki se je vsi še spominjamo.

Člani češkoslovaškega kluba IMV so v svojem pismu izrazili tudi željo po sodelovanju in povezavi z našo delovno organizacijo.

Odprto prvenstvo v šahu

Aktiv šahistov v tozdu Proizvodnja avtomobilov — Proizvodnja IV., je 12. maja 1984 organiziral odprto prvenstvo v šahu. Bilo je v klubu šahistov Novo mesto. Kljub plakatam, ki so bili razobešeni na vidnih mestih, je bilo število prijav (glede na število zaposlenih) majhno, zlasti še iz ostalih proizvodenj. Organizatorji se sprašujemo, če nismo delavcev v dislociranih temeljnih organizacijah premalo obvestili. Vsekakor nam bodo izkušnje, ki smo si jih pridobili na tekmovanju, naslednje leto v precejšnji pomoč.

Kljub temu se je izkazalo, da je med nami precejšnje število ljubiteljev šaha, ki se želijo preizkusiti v tej plemeniti igri.

Najboljši med udeleženci prvenstva je bil Franc Vene iz proizvodnje IV. (TOZD PA), drugouvrščen je Tone Bele in tretji Vlado Pobežin, oba z linije kolesnih obročev (TOZD PA). Prvi trije so dobili lične pokale, ostali udeleženci pa priznanja.

Organizatorji in udeleženci turnirja se zahvaljujemo OOS proizvodnje IV. za finančno pomoč pri izvedbi prvenstva ter šahovskemu klubu Novo mesto za gostoljubje.

SILVO PLAVEC
TOZD PA proizv. IV.

IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto — Izhaja vsakih 14 dni v 5500' izvodih — Ureja uredniški odbor: Zvonka Rangus Zvone Gavrič, Simo Gogič, Milka Bevc, Ernest Sečen, Jasna Šinkovec, Tomaž Vovk in Jože Zadel — Glavni in odgovorni urednik Simo Gogič — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška c. 18/20 — Grafična priprava: DITC Novo mesto, TOZD Grafika, tisk: Tiskarna Novo mesto.